

Т. І. Лозова,

*д. е. н., професор, професор кафедри економіки та гуманітарних наук
Одеської національної академії зв'язку імені О.С. Попова, м. Київ*

Г. Ю. Олійник,

*д. е. н. доцент, завідувач кафедри маркетингу Відкритого міжнародного
університету розвитку людини "Україна", м. Київ*

О. А. Олійник,

старший викладач кафедри залізничної колії

Державного університету інфраструктури та технологій, м. Київ

DOI: 10.32702/2306-6806.2019.1.4

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ТЕХНІЧНОЇ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОГО МАЙНА: ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК, РОЗТАШОВАНИХ НА НИХ БУДІВЕЛЬ, СПОРУД ТА ПЕРЕДАВАЛЬНИХ ПРИСТРОЇВ

T. Lozova,

*doctor of economic sciences, professor, professor department of economy
and humanities Odessa National Academy of Telecommunications O.S. Popova, Kyiv*

H. Oliinyk,

*doctor of economic sciences, docent, head of the department of marketing
Open International University of Human Development "Ukraine", Kyiv*

O. Oliinyk,

senior lecturer of the department "Railway and track facilities"

State University of infrastructure and technology, Kyiv

DIGITALIZATION OF THE TECHNICAL INVENTORY OF REAL ESTATE OBJECTS: LAND PLOTS AND BUILDINGS, STRUCTURES AND TRANSMITTERS LOCATED ON THEM

Статтю присвячено новому методичному підходу розробки окремого елемента цифрової економіки галузі (компанії) — "аналоговому доповненню-правилу" цифровізації системи проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна. Важливою складовою розвитку цифрової економіки є формування її складових у стратегічно важливих галузях, їх компаніях і підприємствах. Процедура проведення інвентаризації всіх статей балансу по кожному підприємству провадиться обов'язково щорічно і результати її є важливим економічним показником, який відображається у фінансовій звітності. Ці процеси повинні бути проведені за єдиною методологією. Саме в цій статті розкрито методологію, надано її сутність та особливості формування окремого "аналогового доповнення-правила" як складової важливої системи формування цифрової економіки компанії, підприємства, галузі. В цих правилах передбачено проведення комплексу підготовчих робіт, навчання персоналу, створення цифрового робочого місця, розроблено єдину систему вхідних документів, які надаються з розробленої бази даних АС "Технічна інвентаризація". Ці матеріали є основою формування програмного комплексу "Нерухомість", який складається з цифрових автоматизованих процедур корпоративного обліку і управління нерухомим майном. Програмний комплекс "Нерухомість" проводить автоматизацію процедур інвентаризації, постановки на кадастровий облік та формує систему реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна. Програмний комплекс "Нерухомість" реалізовано як модульну галузеву розподілену за юридичними особами систему, яка забезпечує колективну роботу персоналу. Така система цифровізації проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна пройшла апробацію в галузі зв'язку-АТ "Укртелеком" і з невеликою доробкою її впроваджено на підприємствах залізничного транспорту — "Укрзалізниця".

The article is devoted to a new methodical approach to the development of a separate element of the company's digital economy as "analogue additions-rules" of digitalization of technical inventory of real estate objects and land plots. An important component of the development of the digital economy is the formation of its components in strategically important industries, their companies and enterprises. The procedure for inventorying all items of the balance sheet for each business is carried out annually and its results are an important economic indicator that is reflected in the financial statements. These processes should be carried out according to a single methodology. It is in this article that the methodology is disclosed, its essence and peculiarities of the formation of a separate "analogue adjunct-rule" as an integral part of an important system of forming the digital economy of the company, the enterprise, and industry are given. These rules provide for a complex of preparatory work, personnel training, creation of a digital workplace, developed a unified system of input documents provided from the developed database of AS "Technical Inventory". These materials are the basis of the formation of the software complex "Real Estate", which consists of digital automated procedures corporate accounting and real estate management. The software complex "Real Estate" carries out automation of inventory procedures, setting up cadastral accounting and forming a system for registration

of rights to real estate objects. Real estate program complex is implemented as a modular sector-based system of legal entities that provides teamwork for staff. This system of digitalization of the technical inventory of real estate objects was tested in the field of communication-Ukrtelecom JSC, and with a small revision it was introduced at the enterprises of the railway transport-Ukrzaliznytsia.

Ключові слова: цифрова економіка, "аналогові доповнення-правила" структурні зрушення, об'єкти нерухомості, інвентаризація.

Key words: Digital economy, "analog addition-rules", structural changes, real estate objects, inventory.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Перехідна економіка України характеризується розвитком електронного середовища та інформаційних технологій.

Базовим орієнтиром для країни та її підприємств є схвалена Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затверджений План заходів щодо її реалізації [1], а, відповідно до цієї Концепції, з 5 липня 2018 року при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України почала роботу Координаційна рада з розвитку цифрової економіки України. Концепція підтверджує що цифровізація економіки країни сприятиме її зростанню та інтеграції в єдиний цифровий ринок. У зв'язку з цим кожна галузь (підприємство) повинна приділити значну увагу розвитку цифрової економіки та її інтеграції в єдину економічну систему.

Важливою складовою розвитку цифрової економіки є формування її складових у стратегічно важливих галузях господарства, їх компаніях і підприємствах (далі — підприємства).

В якості прикладу наведемо розроблену, за участю авторів, та впроваджену на підприємствах ПАТ "Українські залізниці" сервісну модель реалізації проекту "Цифровізація проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна (земельних ділянок та розташованих на них будівель, споруд та передавальних пристроїв)". Реалізація зазначеного проекту потребує значних зусиль та єдиної методології розуміння системи проведення управлінських, організаційних та фінансових дій при проведенні технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, для їх чіткого визначення, складання адресного переліку об'єктів нерухомого майна: будівель, споруд, передавальних пристроїв та земельних ділянок, для їх обліку, державної реєстрації, як основи формування статутного капіталу підприємства, компанії, галузі та управління. Сервісна модель реалізації зазначеного проекту є одним із сучасних механізмів, що надають змогу галузі виконувати свої функції управління нерухомим майном, інвестувати кошти в нові можливості та отримувати прибуток.

Ці процеси повинні бути проведені за єдиною методологією на всіх підприємствах галузі з застосуванням інформаційних технологій, як міцного аналогового фундаменту, який забезпечує цифрові перетворення. Для цього було розроблено "аналогове доповнення-правило", що дозволило розробити "цифрове робоче місце", яке сприяє гнучкості в методах виконання посадових обов'язків спеціалістів, стимулює їх спільну роботу та взаємодію за єдиними стандартами та технологіями, які спрямовані на запровадження в галузі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, виходу на ринок, а отриманні навички дозволяють працівникам отримати доступ до нової економіки, а потім вигідно використовувати її можливості. Експерти відзначають, що за відсутності цих "аналогових доповнень" є ймовірність зменшення надходження інвестицій в цифрові технології і саме вони є чіткою методологією для розробки і формування цифрових інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Саме ця методологія визначена як "аналогове доповнення—правило" для цифровізації системи проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна на підприємствах галузі залізничного транспорту.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз останніх досліджень та публікацій зарубіжних дослідників (Р. Інклар, М. Тіммер, С. Холера, А. Крімес, Т. Нібель) та вітчизняних вчених (Л. Кіт, С. Коляденко, І. Малика, В. Фіщука, С. Веретюка, В. Апалькова, Ю. Пивоварова та інших), які широко обґрунтовують основні понятійні категорії та методологічні підходи визначення базисних складових та способів впровадження в економічне середовище інструментів цифрової економіки [2—7]. Водночас у зв'язку з високим темпами трансформаційних процесів, багато аспектів цифрової економіки на рівні галузі, її структурних підрозділів, які впливають на їх економічні результати та формування цифрової економіки, залишаються не вивченими і методично не визначеними.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — розкрити сутність та особливості формування окремого "аналогового доповнення-правила" як важливого елемента системи формування цифрової економіки компанії в контексті її впливу на ефективність, конкурентоспроможність та розвиток економіки.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цифрова економіка (англ. Digital economy) — економіка, що базується на цифрових комп'ютерних технологіях. Цифрову економіку також іноді називають інтернет економікою, або веб-економікою. Все частіше "цифрова економіка" переплітається з традиційною економікою, роблячи чітке розмежування між складовими. З нашої точки зору, під цифровою економікою розуміють надання послуг, виробництво, продажі і постачання продуктів як через комп'ютерні мережі, так і на основі договорів всього технологічного циклу, системи обліку, звітності та фінансів [6]. Саме формуванню цифрової економіки на підприємстві, з ув'язкою усіх технологічних, організаційно-економічних, планових та фінансових процесів, які виконують окремі служби та підрозділи на кожному технологічному етапі підприємства та в цілому галузі, присвячується дане дослідження.

Томас Месенбург у 2001 р. виділив такі три основні складові концепції "Цифрова економіка":

- підтримуюча інфраструктура (апаратне забезпечення, програмне забезпечення, телекомунікації, мережі і т.п.);

- електронний бізнес (як ведеться бізнес, будь-які процеси, які організація проводить через комп'ютерні мережі);

- електронна комерція (продаж товарів, наприклад, коли книга продається онлайн).

Цифрова трансформація актуальна для будь-якої компанії, зайнятої як реальним виробництвом товарів (робіт чи послуг) так і цифровим бізнесом. Компанії концентруються на економічних умовах в яких знаходяться і вирішують питання, як в різних умовах знайти нові бізнес-моделі і необхідні ІКТ для успішного розвитку. У цьому випадку інструменти та методи їх застосування будуть враховувати специфіку, набір технологій, які визначають цифрову трансформацію, вимоги діючих нормативно-правових документів, програми розвитку, аналіз ключових завдань цифровізації економічної системи та її складових.

Економічна система це сукупність усіх видів економічної діяльності людей у процесі їх взаємодії, спрямованої на виробництво, обмін, розподіл, споживання товарів і послуг, регулювання економічною діяльністю.

Господарська діяльність в економічній системі виявляється організованою, скоординованою тим чи іншим чином, має складну структуру, яка утворюється в процесі взаємодії окремих елементів, як-от: продуктивні сили, техніко-економічні відносини, виробничі відносини або відносини економічної власності, господарський механізм.

У ході виробництва, розподілу, обміну та споживання благ між учасниками цих процесів складаються і постійно вдосконалюються різноманітні, за своїми змістом, економічні відносини.

Структурні ланки, що утворюють різноманітні економічні системи, за своїм змістом неоднорідні. Вони поєднують у собі загальні та специфічні, основні та похідні, нові що народжуються, та вимираючі старі, перехідні та проміжні економічні форми, кожна з яких функціонує на основі спільної для всієї системи і разом з тим власної логіки розвитку.

Питання цифровізації процесів залежить від грамотна розробленого економічного та технологічно-методичного забезпечення того процесу який потрібно реалізувати а також від навчання спеціалістів [7].

"Аналогове доповнення-правила", проведення системи технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна — це систематизоване методологічне забезпечення, яке передбачає повний комплекс робіт з інвентаризації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок по єдиним для галузі розробленим вхідним та вихідним реєстраційним формам для автоматизації процесу створення, актуалізації і формування Переліку об'єктів нерухомого майна та правостановлюючих документів на них, як основи створення Реєстру нерухомого майна та внесення до статутного капіталу та бухгалтерського обліку [8].

Інвентаризації, за цією методологією, підлягають: земельні ділянки, будівлі виробничого, не виробничого, соціально-культурного, оздоровче-спортивного, житлового призначення; незавершене будівництво (субрахунки 1511-1512); споруди, передавальні пристрої, документи, які підтверджують права на нерухоме майно та земельні ділянки.

Комплекс робіт даного "аналогового доповнення — правила" розроблений та запроваджений на прикладі підприємств залізничного комплексу України як важливого стратегічного об'єкта. Слід визначити, що це вже друга, більш удосконалена методологія — "аналогового доповнення-правила". Перша була запроваджена при реформуванні підприємств "Укртелекому" [9], але у зв'язку зі змінами фінансової звітності та запровадженням нового Закону України по бухгалтерському обліку [10], в діючу систему внесені зміни які, чітко дозволяють вести єдину систему обліку, аналізу, управління об'єктами нерухомого майна на рівні галузі, підприємства, структурних підрозділів, організацій, а також проводити щорічну технічну інвентаризацію об'єктів нерухомого майна (земельних ділянок і розташованих на них будівель, споруд, передавальних пристроїв).

Ці "Аналогові доповнення-правила" передбачають проведення комплексу підготовчих робіт, до складу яких входять:

- передача підприємствам на електронних носіях "аналогового доповнення-правила" та проведення навчання спеціалістів всіх рівнів методам виконання робіт;
- визначення дати проведення технічної інвентаризації;

- підготовка наказу по галузі про проведення технічної інвентаризації на визначену дату, створення Центральної інвентаризаційної комісії (далі ЦІК) та затвердження її складу;

- підготовка наказів по підприємствам про проведення інвентаризації на визначену дату та створення Головних інвентаризаційних комісій (далі ГІК), інвентаризаційних комісій (далі ІК) відокремлених структурних підрозділів, організацій та установ (юридичних осіб), робочих інвентаризаційних комісій (далі РІК);

- проведення керівництвом, спільних робочих нарад із членами ГІК та ІК з питань методології проведення інвентаризації об'єктів нерухомого майна, земельних ділянок і документів, що підтверджують на них права, забезпечення комісії необхідними методичними матеріалами;

- проведення головою інвентаризаційної комісії інструктажу із членами робочих інвентаризаційних комісій. Забезпечення робочих інвентаризаційних комісій необхідними типовими цифровими формами первинної облікової документації з інвентаризації об'єктів нерухомого майна, земельних ділянок і прав на них;

- служби з управління майновими та земельними ресурсами організують постійні консультації, здійснюють методологічний супровід проведення робіт з інвентаризації об'єктів нерухомого майна, постановки його на облік та управління [8].

При проведенні технічної інвентаризації комісією перевіряється:

- наявність і стан будівель, споруд, передавальних пристроїв і земельних ділянок, на яких вони розташовані;

- наявність документів, що підтверджують право власності на будівлі та споруди, а саме: свідоцтва про право власності, витяги про реєстрацію прав власності на нерухоме майно, технічних паспортів;

- наявність державних актів на право власності (право постійного користування) земельною ділянкою;
- наявність сервітутів;

- наявність інших правостановлюючих документів на об'єкти нерухомого майна та земельні ділянки.

ГІК під час проведення інвентаризації проводять перевірку якості проведення інвентаризації робочими інвентаризаційними комісіями (РІК) та інвентаризаційними комісіями підприємств, відокремлених структурних підрозділів (перевіряється до 15 відсотків об'єктів обліку по яким провадиться інвентаризація).

При виявленні об'єктів, що не прийняті на облік, об'єктів, про які в документах, що їх характеризують, є недостовірні дані, комісія включає в інвентаризаційний опис правильні дані й технічні показники за цими об'єктами, і особливо перевіряє права на ці об'єкти.

Документальне оформлення підприємствами та структурними підрозділами результатів інвентаризації та надання інформації до АС "Технічна інвентаризація" чітко регламентоване правилами [8].

Саме за результатами технічної інвентаризації комісіями складаються інвентаризаційні описи (на папері). За результатами цієї інвентаризації кожним підприємством формуються вхідні документи, відповідно до вимог "Вхідна інформація" які надходять до АС "Технічна інвентаризація". Після завантаження до бази даних АС "Технічна інвентаризація" наданої інформації, формуються переліки, зведені акти та розшифровки до них, зв'язальні відомості. Підприємства, організації та структурні підрозділи Укрзалізничці отримують усі вихідні документи з АС "Технічна інвентаризація" через мережу Intranet. Одержані вихідні документи спеціалісти перевіряють на відповідність інвентаризаційним описам, зв'язують певні показники з бухгалтерською звітністю та коригують, за необхідності, відповідну вхідну інформацію АС "Технічна інвентаризація".

Після завершення актуалізації інформації підприємства та структурні підрозділи повторно отримують переліки, зведений акт і розшифровку до нього, ці документи підписують керівники й передають до інвентаризаційних комісій за підпорядкуванням. Підприємства, за графіком, отримують із АС "Технічна інвентаризація", через мережу Intranet, Реєстраційні картки на земельні ділянки та об'єкти нерухомого майна, незавершеного будівництва, що розташовані на них.

Підприємства та структурні підрозділи перевіряють усі дані, отримані з АС "Технічна інвентаризація" та внесені дані в Реєстраційні картки на земельні ділянки та об'єкти нерухомого майна. При виявленні неточності чи помилок у Реєстраційних картках, вносяться зміни та доповнення

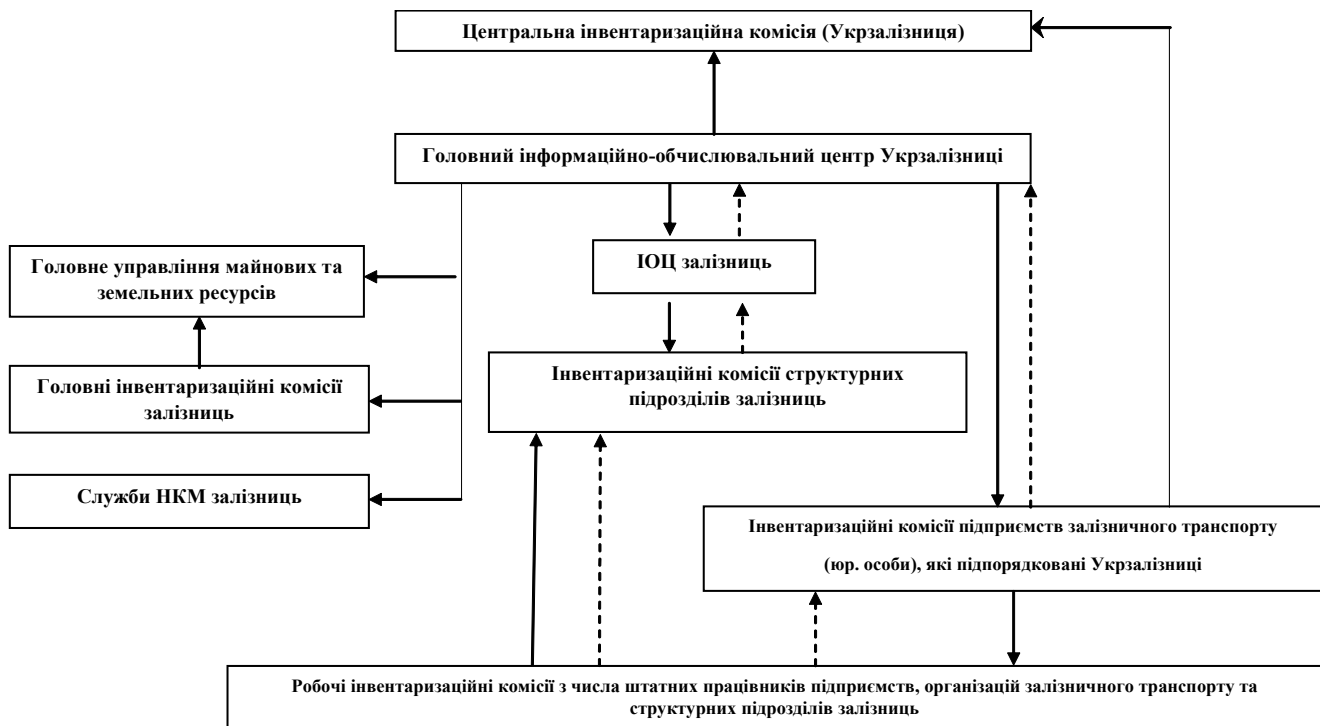

Рис. 1. Схема проходження документів з інвентаризації майна

до бази даних АС "Технічна інвентаризація". Реєстраційні картки з правильно внесеними даними підписують відповідальні особи, передають на збереження на підприємства балансоутримувача і використовують в управлінському обліку (бухгалтерами, юристами, економістами, технічними службами, службами управління майном).

У результаті проведення технічної інвентаризації можуть виникати відхилення, зокрема: нестачі та надлишки. За такими відхиленнями необхідно з'ясувати причини та прийняти відповідні рішення.

В інвентаризаційних описах обов'язково наводяться дані про дату придбання чи спорудження, не відображених у бухгалтерському обліку, будівель, споруд. Виявлені в інвентаризаційних описах об'єкти нерухомого майна як такі, що не відображені в бухгалтерському обліку, заносяться до звіряльної відомості, яка отримується з АС "Технічна інвентаризація". "Відомість результатів інвентаризації" складається підприємствами без застосування АС "Технічна інвентаризація" відповідно до Інструкції № 69.

В "аналогові доповнені-правилах" чітко відображена система документального оформлення інвентаризаційними комісіями результатів інвентаризації.

Інвентаризаційні комісії складають протоколи інвентаризації, готують акти інвентаризації нерухомого майна та накази про результати інвентаризації.

Керівник підприємства затверджує протоколи інвентаризаційної комісії, приймає відповідні рішення за результатами інвентаризації та видає наказ про зарахування на баланс об'єктів нерухомого майна, які виявлені під час проведення інвентаризації. Інвентаризаційні комісії відокремлених структурних підрозділів залізниць готують протоколи, які подають до головних інвентаризаційних комісій. Головні інвентаризаційні комісії (юридичні особи) готують протоколи та подають їх до Центральної інвентаризаційної комісії. Інвентаризаційні комісії підприємств та організацій (юридичних осіб) готують протоколи та подають їх до Центральної інвентаризаційної комісії. Це забезпечує реалізацію наскрізної системи обліку, яка показана на рисунку 1. У підсумку про кожний об'єкт обліку буде одержана комплексна інформація. Актуалізація інформації надасть прозору систему для управління нерухомим майном.

Після завершення технічної інвентаризації відповідальні особи, призначені керівниками структурних підрозділів, відображають результати проведеної інвентаризації у реєстрах аналітичного бухгалтерського обліку та у фінансовій звітності. Результати технічної інвентаризації, завантажені до бази даних АС "Технічна інвентаризація", використовуються для формування Реєстраційних карток на земельні ділянки та розташовані на них об'єкти нерухомого майна і незавершеного будівництва.

Реєстраційні картки на земельні ділянки, об'єкти нерухомого майна, об'єкти незавершеного капітального будівництва — це цифрова економічна інформаційна основа Переліку нерухомого майна (будівель, споруд, передавальних пристроїв, розташованих на конкретних земельних ділянках за точно вказаними адресами), яка є основою оформлення прав на нерухоме майно, включення його до статутного капіталу та звітності (баланс, фінансовий звіт) [9].

Результати інвентаризації, Реєстраційні картки на земельні ділянки та об'єкти нерухомого майна, створений Перелік нерухомого майна та земельних ділянок, використовують спеціалісти різних служб, керівники підприємств та організацій, бухгалтерії підприємств, установ та організацій галузі, її підрозділи, галузеві службами, Головні управління для управлінського обліку майна та земельних ділянок, прийняття управлінських рішень і в повсякденній діяльності. Ці матеріали є основою формування програмного комплексу "Нерухомість" який складається з наступних комплексів цифрових автоматизованих процедур корпоративного обліку і управління нерухомим майном (як автономної системи та як підсистеми в інформаційній системі галузі):

1. Прийняття рішення про будівництво до складу яких входять системи "Проектні роботи; Будівництво; Експлуатація";
2. Формування нерухомого майна (далі НМ) у державному кадастрі.
3. Державна реєстрація прав на об'єкти НМ.
4. Прийняття рішення про продаж об'єктів НМ до складу яких входять системи "Продаж; Реєстрація угоди".
5. Ліквідація, зняття з корпоративного обліку об'єктів НМ.

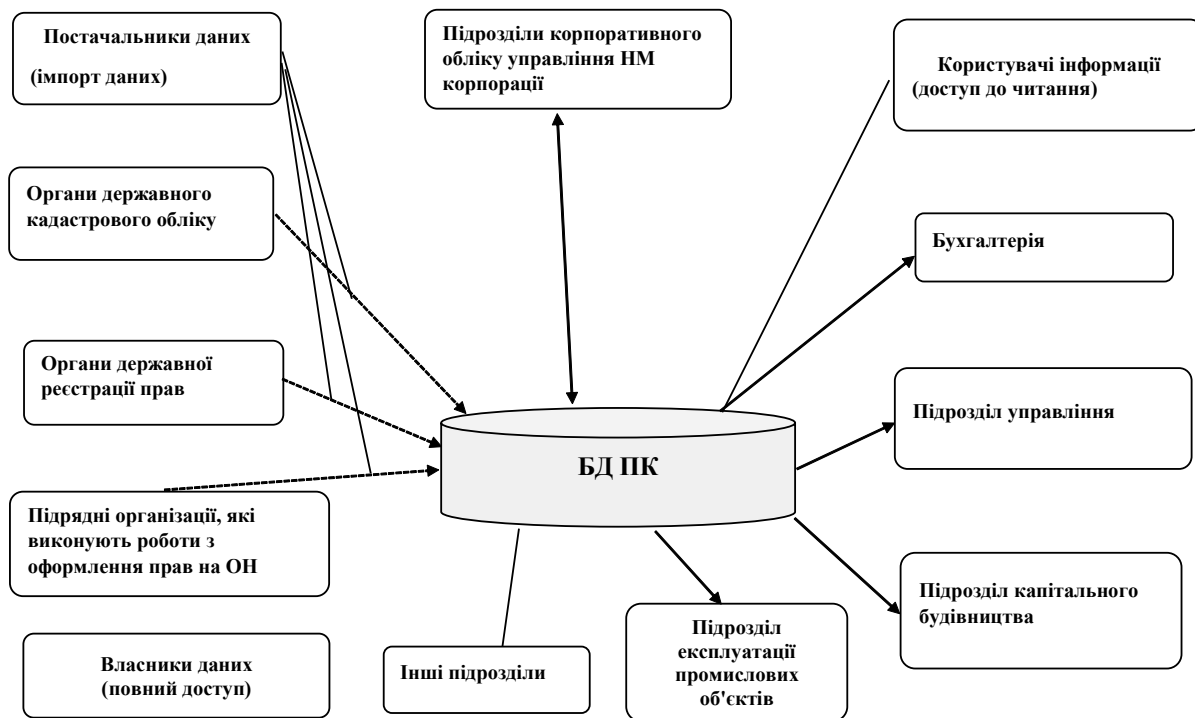

Рис. 2. Автоматизація процедур корпоративного обліку і управління нерухомим майном

Програмний комплекс "Нерухомість" (далі ПК) проводить автоматизацію процедур інвентаризації, постановки на кадастровий облік та формує систему реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна.

ПК "Нерухомість" реалізовано як модульну галузеву розподілену по юридичним особам систему, яка забезпечує колективну роботу персоналу. Сама територіально розподілена система автоматизації процедур корпоративного обліку і управління нерухомим майном наведено на рисунку 2, а система формування реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна на базі програмного комплексу "Нерухомість", та архітектура ПК "Нерухомість" на рисунку 3 і включає дві складові:

— набір модулів, які забезпечують ведення семантичних даних (ієрархія об'єктів-майнові відносини; ієрархія суб'єктів; виробничі відносини; ієрархія майна; ієрархія засобів виробництва, адресна система, документи на права на об'єкти нерухомого майна та ін.).

— ГІС-компоненти, які забезпечують функції роботи з графічними об'єктами (обзорі картографічні матеріали, графічні образи об'єктів нерухомого майна та інші).

ВИСНОВКИ

Глобальний цифровий простір динамічно розвивається. Цифрова економіка виступає ефективною основою розвитку системи державного управління, економіки держави, галузі та її компаній та підприємств.

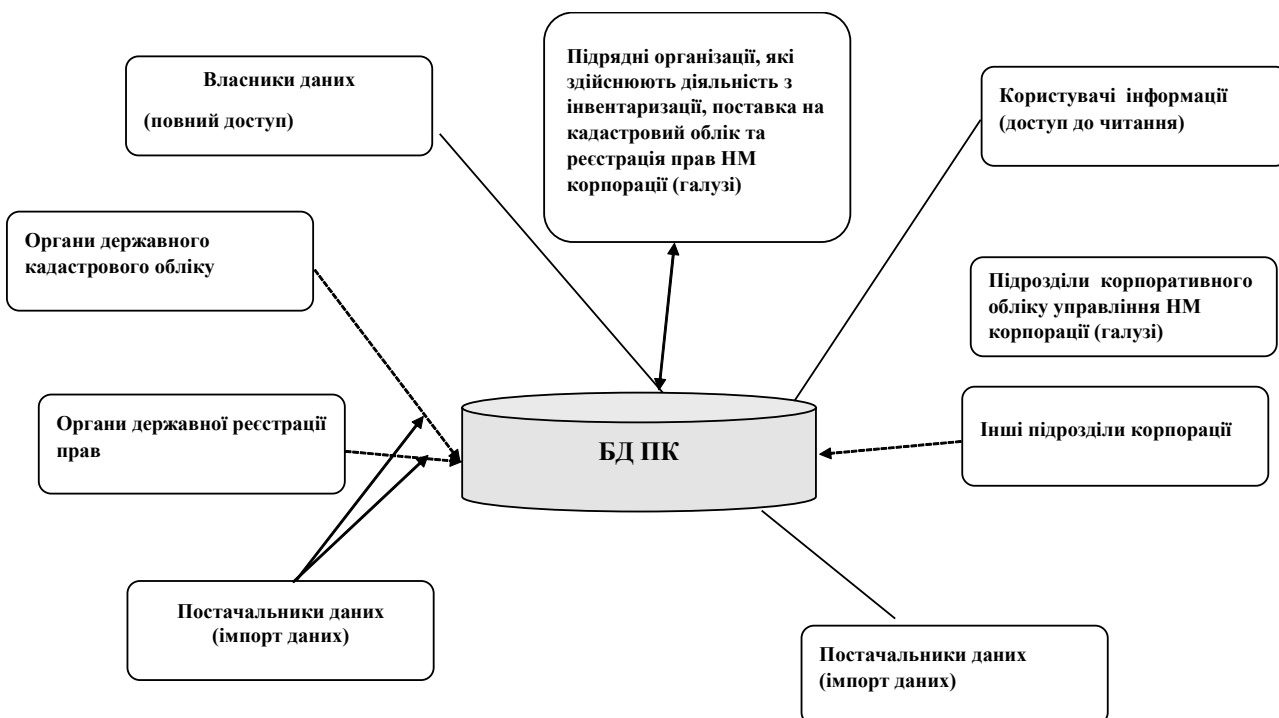

Рис. 3. Система формування реєстрації прав на об'єкти нерухомого майна

Для успішного розвитку цифрової економіки в Україні є всі умови: кадри, виробництво, формується державна програма, яка повинна стимулювати розвиток цифрової економіки підприємств, тому що без чіткої системи цифровізації підприємств не можлива ця робота в державі.

Досвід "Укрзалізниці" та "Укртелекому", які мають свої програми і багато років їх розробляють та використовують, формують необхідні професійні навички у спеціалістів всіх сфер діяльності на основі затверджених "аналогових доповнень-правил".

Сервісна модель реалізації проекту "Цифровізація проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна" є однією із сучасних механізмів, що надають змогу галузі та її підприємствам виконувати свої функції, інвестувати кошти в нові можливості та отримувати прибуток. Цифрова економіка базується на інформаційно-комунікаційних та цифрових технологіях, які мають стрімкий розвиток та поширення яких впливає на традиційну економіку. Внаслідок цього вона трансформується від такої, що споживає ресурси до економіки, що створює ресурси.

Розроблені, затверджені наказом та прийняті до впровадження концептуальні положення, служать основою цифрової економіки, яка запроваджена в галузі та на її підприємствах для створення організаційного механізму управління економікою, яка є інструментом для прийняття планових рішень та забезпечення мінімальних витрат при реалізації програми "Управління нерухомим майном".

Література:

1. КМУ. Розпорядження від 17 січня 2018 р. №67-р "Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018—2020 роки та затвердження Плану заходів щодо її реалізації". — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Фіщук В. Цифрова економіка — це реально / В. Фіщук / Новое время. Бизнес. 18.04.2017 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://biz.nv.ua/ukr/>
3. Коляденко С. В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі / С.В. Коляденко // Економіка. Фінанси. Менеджмент. — 2016. — № 6. — С. 105—112.
4. Веретюк С. М. Визначення пріоритетних напрямків розвитку цифрової економіки в Україні / С.М. Веретюк, В. Пілінський // Наукові записки Українського науково-дослідного інституту зв'язку. — 2016. — № 2 (42). — С. 51—58.
5. Апалькова В.В. Концепція розвитку цифрової економіки в Євросоюзі та перспективи України / В.В. Апалькова // Вісник Дніпропетровського університету. Серія "Менеджмент інновацій", 2015. — Випуск 4. — С. 9—18.
6. Олійник Г.Ю. Управління нерухомістю: теорія, принципи, практика, концепція єдиного банку даних: монографія / Г.Ю. Олійник, В.А. Ільяшенко, М.М. Ониськів. — К., Логос-2015. — 325 с.
7. Воробієнко П.П. Перехідна економіка: теорія та практика: монографія / Воробієнко П.П., Лозова Т.І., Олійник Г.Ю. — Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2018. — 272 с.
8. Лозова Т. І. Порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна та земельних ділянок залізничного транспорту. — К.: ДЕТУТ, 2017. — 194 с. (Затверджено наказом Укрзалізниці № 710-Ц від 16.12.2017 р.)
9. Приватизація, інвестиції та фондовий ринок: правові засади та практика. У 4-х т. / За заг. ред. С.О. Довгого та В.М. Литвина. Т. 1: Передприватизаційну підготовка та корпоративне управління у відкритих акціонерних товариствах (на прикладі ВАТ "Укртелеком") / В.В. Васильєв, Т.І. Лозова. — К.: Укртелеком, 2001. — 776 с.

10. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" із змінами, внесеними згідно з Законами №2164-19 від 05.10.2017, ВВР, 2017, № 44 ст.397. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14/print>

11. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. № 433. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14/print>

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджені наказом Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14/print>

References:

1. Cabinet of Ministers of Ukraine (2018), "Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Concept for the Development of the Digital Economy and Society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the Action Plan for its implementation"", available at: <http://zakon.rada.gov.ua> (Accessed 10 Jan 2019).
2. Fischuk, V. (2017), "The digital economy is real", *Novoe vremja*, [Online], available at: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/tsifrova-ekonomika-tse-realno-1001102.html> (Accessed 10 Jan 2019).
3. Koliadenco, S.V. (2016), "Digital economy: preconditions and stages of formation in Ukraine and in the world", *Ekonomika. Finansy. Menedzhment*, vol. 6, pp. 105—112.
4. Veretiuk, S. M. (2016), "Determination of the priority directions of the development of the digital economy in Ukraine", *Naukovi zapysky Ukrain's'koho naukovo-doslidnoho instytutu zv'iazku*, vol. 2, pp. 51—58.
5. Apal'kova, V.V. (2015), "Concept of the development of the digital economy in the European Union and prospects of Ukraine", *Visnyk Dnipropetrovs'koho universytetu. Seriya "Menedzhment innovatsij"*, vol. 4, pp. 9—18.
6. Olynyk, G. Ilyashenko, V.A. and Onyskov, M.M. (2015), *Upravlinnia nerukhomistiu: teoriia, pryntsyipy, praktyka, kontsepsiia i edyno i edynoho banku danykh* [Real Estate Management: Theory, Principles, Practice, Concept of a Single Database], Logos, Kyiv, Ukraine.
7. Vorobienko, P.P. Lozova, T.I. and Olynyk, G.Yu. (2018), *Perekhidna ekonomika: teoriia ta praktyka* [Transition Economics: Theory and Practice], ONAT named after A.Popov, Odesa, Ukraine.
8. Lozova, T. I. (2017), *Poriadok provedennia tekhnichnoi inventaryzatsii ob'iektiv nerukhomoho majna ta zemel'nykh dilianok zaliznychnoho transportu* The procedure for conducting technical inventory of real estate objects and land plots of railway transport, Derzhavnyj ekonomiko-tekhnolohichnyj universytet transport, Kyiv, Ukraine.
9. Dovyj, S.O. Lytvyn, V.M. Lozova, T.I. and Vasyli'iev, V.V. (2001), *Pryvatyzatsiia, investytsii ta fondovyj rynek: pravovi zasady ta praktyka. Peredpryvatyzatsijna pidhotovka ta korporatyvne upravlinnia u vidkrytykh aktsionerkykh tovarystvakh (na prykladi VAT "Ukrtelekom")* Privatization, Investments and the Stock Market: Legal Basis and Practice. Pre-privatization training and corporate governance in open joint-stock companies (for example, Ukrtelecom, Ukrtelekom, Kyiv, Ukraine.
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), *The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 10 Jan 2019).
11. Ministry of Finance of Ukraine (2013), "Methodical recommendations for filling out forms of financial reporting", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14/print> (Accessed 10 Jan 2019).
12. Ministry of Finance of Ukraine (2013), "National Accounting Standard (Standard) 1 "General Requirements for Financial Statements", available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/996-14/print> (Accessed 10 Jan 2019).

Стаття надійшла до редакції 15.01.2019 р.